

Buletin informativ AETC

Sănătate și Securitate în Muncă

Iulie 2010

Cuprins:

1. Implicațiile accidentelor de muncă și a bolilor profesionale
2. Fără comentariu – ce poate face un flex cu un disc mai mare și fără protecție
3. Cum ne afectează căldura excesivă

1. Implicațiile accidentelor de muncă și a bolilor profesionale

Accidentele de muncă și îmbolnăvirile profesionale reprezintă un fenomen complex, cu implicații socio-profesionale profunde, datorită complexității raporturilor om-echipamente tehnice, atât în contextul proceselor de muncă, cât și în ansamblul întregii societăți. **Accidentul** reprezintă o întâmplare neplăcută, care apare brusc, de cele mai multe ori imprevizibil și care întrerupe în mod neprevăzut mersul normal al unei activități.

Prevenirea accidentelor presupune o activitate extrem de laborioasă și complexă printr-o analiză apriorică a riscurilor, un proces deductivo-ipotetic, în care ține cont de pericolele existente și de condiționările și fenomenele cu probabilitate de producere a unor evenimente ce se pot solda cu accidente.

Identificarea și ierarhizarea riscurilor profesionale reprezintă baza stabilirii unei strategii coerente a prevenirii accidentelor de muncă și a îmbolnăvirilor profesionale în cadrul managementului de securitate și sănătate în muncă.

Costul accidentelor

Accidentele de muncă afectează în primul rând victimele și familiile acestora prin suferințele suportate, prin pierderea capacității de muncă, producând traume fizice, psihice și sociale, afectând profund viața de familie. De cele mai multe ori costurile suportate de victimele accidentelor de muncă sau îmbolnăvirilor profesionale nu pot fi evaluate. În egală măsură, la producerea unui accident sau a unei îmbolnăviri profesionale, trebuie luate în considerare și elementele concrete ce nu pot da naștere altor interpretări. La analiza costului total se au în vedere două componente:

Costul direct – cuprinde toate cheltuielile legate de serviciul de ambulanță, spitalizare, medicamente, protezări, de reinserție, de readaptare, amenzi și cota parte din pensia victimei. Costul direct se introduce în cheltuielile societății comerciale respective.

Costul indirect – greu de evaluat la adevăratele sale dimensiuni, el implică costurile salariale (plata concediului medical pentru primele zile, ajutoarele sociale, plata orelor necesare cercetării accidentului; plata orelor pierdute de salariații care trebuie să participe la cercetare în calitate de martori, timpul pierdut cu angajarea unui înlocuitor, timpul necesar formării înlocuitorului; diverse), costuri materiale (valoarea materialelor pierdute, a echipamentelor tehnice deteriorate, costul reparațiilor echipamentelor tehnice), costul serviciilor în situația în care se impune apelarea la terți, costuri datorate întreruperii producției pe perioada dintre momentul producerii accidentului și momentul reluării activității, costuri diverse (penalizări pentru întârzieri la livrare, alterarea imaginii companiei în rândul clienților, surclasare de produse, penalizări, amenzi pentru accident, cheltuieli pentru expertizare, onorariile avocaților).

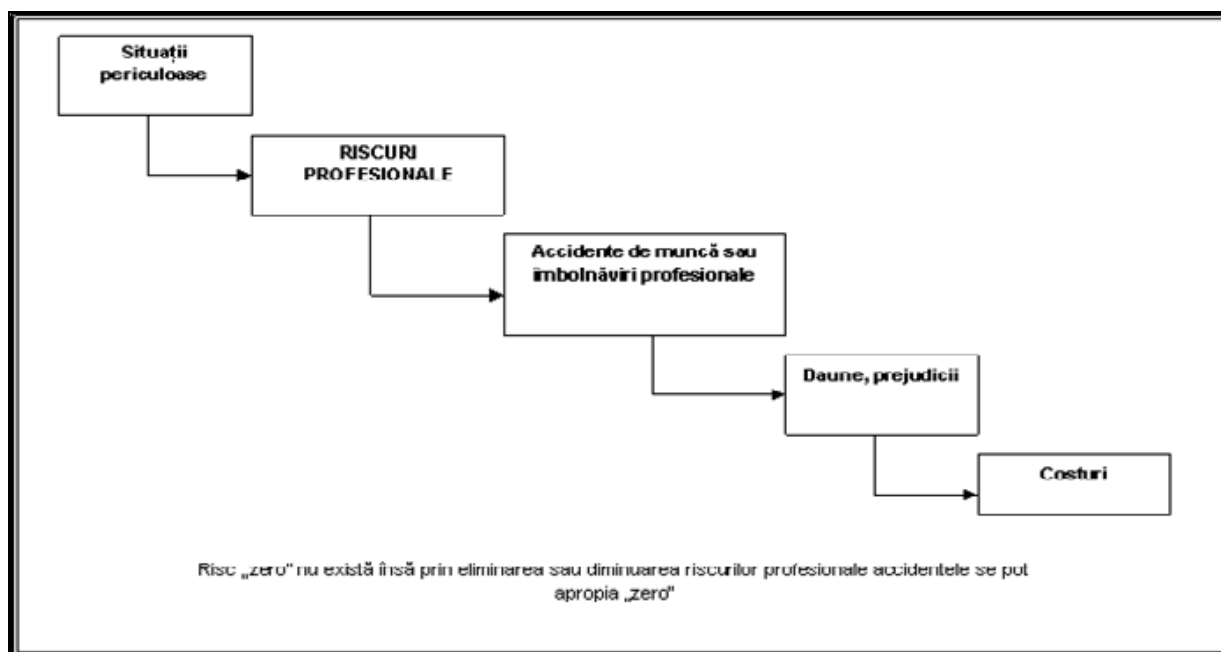
De asemenea, la estimarea costului indirect trebuie incluse și unele costuri incalculabile suportate de victimă, constând în pierderi financiare în bugetul familiei: diminuarea câștigului real, cheltuieli suplimentare legate de spitalizare, perturbări ale vieții de familie, modificări în climatul conjugal și mediul social datorate irascibilității victimei, dificultăți sau imposibilități de a continua munca.

La nivelul agentului economic, înregistrarea unui accident conduce la o imagine de marcă defavorabilă, repercusiuni pe care accidentul le poate avea pentru derularea carierei profesionale a victimei și la deteriorarea raporturilor de muncă, cea ce duce direct la o diminuare a productivității muncii.

Specialiștii sunt de acord că pierderile indirecte sunt mult mai mari decât cele directe, raportul general acceptat fiind de 4: 2. În ultimul timp a început să se pună problema în termeni de cost și pentru efectele sociale sau de altă natură ale accidentelor și bolilor profesionale, încadrabile în costuri indirecte.

Accidentele de muncă sau îmbolnăvirile profesionale sunt considerate fenomene naturale, deci în consecință se pot explica prin legea efectelor, ele ținând de cauze naturale. În calitate de singur responsabil de securitatea și sănătatea salariaților săi, angajatorul trebuie să fie cel mai interesat să cunoască cauzele reale ale accidentelor de muncă sau a îmbolnăvirilor profesionale (el suportând cea mai mare parte a costului total

al accidentelor) pentru a permite să aleagă cele mai eficiente căi de prevenire. De obicei, la originea accidentelor de muncă sau a îmbolnăvirilor profesionale se află o succesiune de încălcări, voluntare sau involuntare, a unor norme tehnice sau a unor reglementări organizatorice. Cunoașterea acestei succesiuni permite modalitatea cea mai eficientă de a interveni pentru eliminarea posibilității de producere a unor accidente.

Schema de intercondiționare risc-accident-costuri

2. Fără comentariu – ce poate face un flex cu un disc mai mare și fără protecție

3. Cum ne afectează căldura excesivă

Indiferent de meseria și locul de muncă (sudor, bucătar, muncitor pe șantiere de construcții, angajat în fabrică sau lucrător la birou), condițiile de lucru la temperaturi ridicate extreme duc la numeroase probleme de sănătate, de la discomfort și afecțiuni mai ușoare (crampe, deshidratare și epuizare) până la accidente la locul de muncă și chiar fatalități.

Cât de cald este prea cald?

Răspunsul variază în funcție de starea generală de sănătate și de tipul de activitate fizică pe care îl presupune munca. Indiferent care este temperatura din jur, corpul încearcă să-și mențină temperatura internă normală de aproximativ 37° C, confortul termic fiind reprezentat de valoarea de 23° C (cu umiditate 45%), ce coboară spre 13° C pentru o activitate fizică intensă.

În condiții de lucru la temperaturi ridicate extreme (stabilite prin OUG 99/2000 – art. 5), corpul „neacclimatizat” își va ridica temperatura internă, ducând la un puls crescut și suprasolicitarea inimii. În mod normal, corpul va munci din greu să scadă temperatura, răcorind-ul prin transpirație (condițiile umede sau îmbrăcăminte care nu permite evaporarea împiedică răcirea corpului prin transpirație), dar dacă nu este obișnuit cu căldura, corpul va transpira inefficient, transpirație cu conținut

ridicat de sare ce golește corpul de electroliți și poate provoca epuizare.

Afecțiuni provocate de munca în condiții de temperaturi ridicate extreme

Epuizarea de la căldură (v. Fig. 1) este o perturbare a corpului uman cauzată de expunerea la căldură și pierderea unei mari cantități de lichide prin transpirație (hidratare necorespunzătoare a corpului), cu următoarele simptome: oboseală, greață, dureri de cap, confuzie, piele palidă, rece și umedă, aflux de sânge febril. Tratați victima întinzând-o într-un loc răcoros și dându-i să bea lichide reci, care să nu conțină alcool. Cazurile mai severe ar putea necesita tratament medical.

Sincopia¹ de căldură reprezintă o perturbare a corpului uman cauzată de poziția erectă și imobilă în căldură și oxigenarea inefficientă a creierului, coagularea sângelui la nivelul picioarelor rezultând în leșin. Leșinul poate fi prevenit prin aclimatizarea treptată a muncitorilor la mediu și se tratează prin răcorirea persoanei, administrarea de lichide și evaluarea eventualelor leziuni cauzate de leșin.

Crampele dureroase de la căldură reprezintă o perturbare a corpului uman cauzată de temperatura ridicată prin dezechilibre electrolitice în organism, transpirație intensă și hidratare incorectă (prea multă sau prea puțină apă, în paralel cu deficiență sau exces de sare în organism), identificată prin spasme dureroase la nivelul mușchilor folosiți în timpul activității fizice (mâini, picioare, abdomen), în timpul sau după efectuarea efortului fizic. Pentru a preveni crampele, angajații ar trebui să bea aproximativ un pahar cu apă sau cu o soluție de electroliți la fiecare 20 de minute. Tratamentul constă în sucuri de fructe sau soluții de electroliți, iar persistența crampelor peste o ora necesită îngrijiri medicale.

¹ Sincopă - încetare subită (momentană sau definitivă) a funcției inimii, cu întreruperea respirației și pierderea sensibilității și a mișcărilor voluntare.

Erupția cutanată/urticaria de la căldură reprezintă o perturbare a pielii în timpul expunerii la temperaturi ridicate, în condițiile împiedicării evaporării transpirației de pe piele (umiditate excesivă, îmbrăcăminte nepotrivită), ce se prezintă sub formă de mici bășici roșii și senzație de înțepături. Se tratează prin odihnă periodică într-un loc răcoros și prin spălarea cu apă și săpun, urmată de uscarea pielii. Prevenirea unei erupții se poate face prin evitarea purtării materialelor sintetice și înlocuirea lor cu fibre naturale.

Insolația reprezintă o perturbare a corpului uman cauzată de expunerea la căldură, evidențiată prin piele uscată de culoare roșie, pestriță sau albastră-vineție, temperatură a corpului peste 40,5° C, stare de confuzie, pierderea cunoștinței, convulsii, creșterea continuă a temperaturii corpului, fiind fatală în cazul netratării. Măsurile de prim-ajutor (v. **Fig. 2**): mutarea persoanei într-un spațiu răcoros, dezbrăcarea și așezarea persoanei astfel încât să fie expusă o parte cât mai mare a corpului la

aer, scăderea temperaturii corpului cu apă rece (nu foarte rece) prin pulverizare sau aplicare cu un burete, manevre de respirație artificială (dacă este cazul). Se interzice administrarea de aspirină sau paracetamol, iar dacă pacientul este conștient și capabil să înghită, i se administrează în primele două ore 1-1,9 litri de lichide (deși majoritatea pacienților cu insolație au un status mental alterat și nu li se poate administra lichide pe cale orală în condiții de siguranță).

Accidentele vasculare provocate de căldură apar când sistemul de regularizare al organismului nu mai face față și temperatura organismului crește prea mult, putând cauza leziuni cerebrale sau chiar moartea. Simptomele includ pupile micșorate, confuzie, comportament agresiv, delir și chiar convulsii (v. **Fig. 1**), caz în care primul-ajutor trebuie acordat imediat (mutarea persoanei într-o zonă răcoroasă, udarea hainelor și aerisirea sa, fără să îi fie acordate lichide să bea), urmat de spitalizare, pentru prevenirea leziunilor cerebrale sau a decesului.

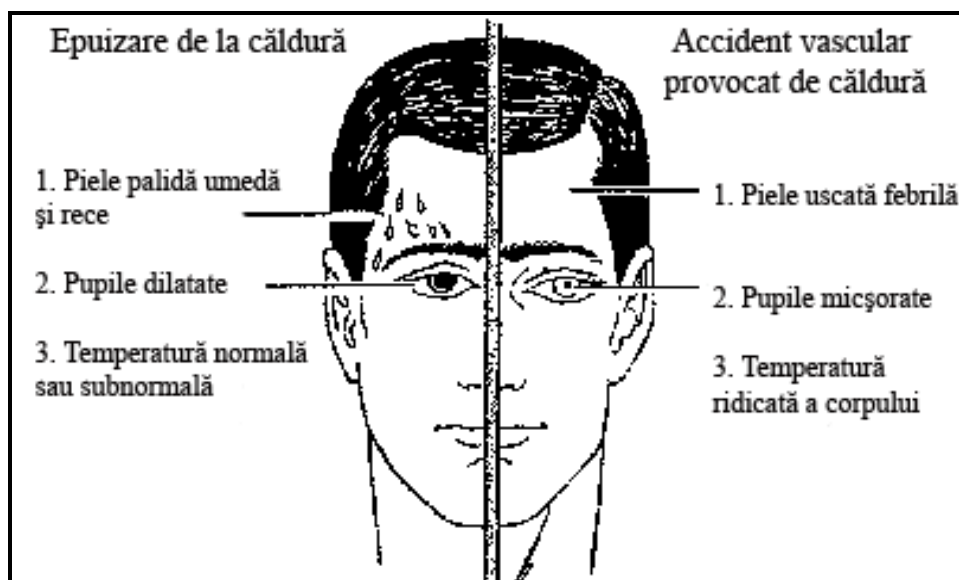

Fig. 1. Simptome care evidențiază epuizarea și accidentul vascular cauzate de căldură.

Fig. 2. Manevre de prim ajutor în caz de insolație.